

New York Public Library
470 Fifth Ave.
LAINA 3
DEC 14 1938

Laisvė tik tada garbinga, kada turi tiksli valdyti ir yra tvarkinga.

ŠIANDIEN

Hitleris ne visagalis
Lietuviai parodoje
Klausimas No. 1
Kada bus tarta: užtenka!

VYT. ŠIRVYDAS

Lenkai panaujino 1932 metais padarytą nepuolimo sutartį su Sovietija ir sutarė pasirašyti dar keletą prekybinių sutarčių. Iš to fakto galima daryti dvi išvadas. Sovietija nemažai pasitraukė iš bendros politikos Europoje ir rūpintis tik savimi ir Azija, kaip tai buvo spėjama po nepavykimo įtakoti Čekoslovakijos klausimu. Antra, Hitleris Vidurio ir Rytų Europoje nėra visagalis. Štai, Lenkija daro sutartį su valstybe, kuri pagal Hitlerio yra didžiausias Vokietijos priešas. Tiesa, sutartys ir pažadai tarptautinėje politikoje dabar mažai vertinami. Tačiau, sutarties pasirašymo faktas visgi šį tą reiškia.

Rumunijos karalius, sugrįžęs iš kelionės Londone, Paryžiuje ir Berlyne, veikia teroro būdu pradėjo naikinti savo fašistinę partiją. Tas vėl reiškia, kad Hitleriui kelias Vidurio Europoje nebus lengvas. Tautinis atsparumas netaip lengva nugalėti. Ši faktą lietuviams privalu galvon išdėti ir savyje kuodangiausia to tautinio atsparumo auklėti.

Demokratišnių įsitikinimų lietuviui mūsų tautos dalyvavimas Pasaulinėje Parodoje New Yorke 1939 metais yra smagus dviems atžvilgiais. Viena, mes dalyvauname daugelio tautų bendrame pasirodyme. Antra, be komercinio tikslo, ši paroda (kaip žurnalas New Republic sako) turi ir kitą, idealinį. Taip pabrėžti tobulumą demokratiškos ir jos būdu, bei jos pagyrimo šviesoje nuvažiuoti.

Šią parodą paruošti kainuos 60 milijonų dolerių, iš kurių 30 milijonų davė valdžia (ir pusė milijono federalė valdžia, šešius ir pusę New Yorko valstybės valdžia, 20 milijonų New Yorko miesto valdžia). Amerikos valdžia žada pasiskolinti kai kuriuos diktatorių propagandos būdus ir vaizdžiai piliečiams parodyti ką demokratinė sistema, kurios tikslas yra rūpintis reikalais visų piliečių, o ne vieno tikluomo, gali atlikti.

Tautinėje spaudoje paskutiniu metu buvo įdėta keletas pasikalbėjimų apie kas kur su kuo sėdėjo, kas su kuo pyktų, turėjo ar turi, kas kur vaikštinėjo ir kas kam ranką padavė. Tas viskas įdomu ir savo keliu reikalinga.

Bet tauta ir visuomenė šiandien iš kiekvieno sąmoningo lietuviu ne to reikalauja. Iš Sagio ir Valaičio, iš Klingaus ir Venciaus ir Sekio, iš Paulausko ir Simokaičio ir iš visų tūkstančių visokeriopos nuotikos tautininkų (nes mes nesame negyvų kaukulių partija, kaip komunistai) štai ko mūsų dienų tautiniai uždaviniai reikalauja: ar esame pasiryžę savo visokias asmenines ambicijas paaukoti, kad Amerikos lietuvių vienybė ir galia pasidarytų stipresne pagelbėti Lietuvai, apie kurios ateitį platinama visokios neramios (dažnai be jokio pagrindo) žinios? Štai svarbiausias klausimas, vyrai! Ir pasiklausime savo širdžių, savo proto ir savo tėvynės meilės jausmo — ką mes atsakysime? Kada rušiamės

Šamokslas nužudyti Jugoslavijos regentą. — Londone gauta žini, kad šiomis dienomis iš New Yorko išvyksta šamokslininkai nužudyti Jugoslavijos regentą Princa Pauļių. Dėl to jis su princese Olga iš Londono išvyko.

ANGLIJA IR AMERIKA RUOŠIASI NUBAUSTI JAPONIJĄ

LONDON, gruodžio 13 d. — UP. žiniomis, Anglijos vyriausybė dabar svarsto kokių būdu nubausti Japoniją už bandymą suvaržyti Anglijos ir kitų valstybių prekių ir produktų įvežimą į Kiniją. Nors reikalas dar galutinai nėra nutartas, bet manoma, kad Anglija nutars kokias priemones ir kada pradėti akciją prieš Japoniją, kaip tik gaus atsakymą iš Jungtinių Amerikos Valstybių, kurios pasiuntiniais Kinijoje ir Anglijoje pasuktį į Vašingtoną. Kada Prezidentas Rooseveltas iš pasiuntinių patirs smulkmenas, tuomet jis duos savo atsakymą Anglijai, dėl bendros akcijos prieš Japoniją.

Japonai norėtų greičiau baigti karą su Kinija

TOKIO, Japonija, gruodžio 13 d. — Vyriausias Japonijos kariuomenės vadas Pietinėje Kinijoje išsukė į dvikovą Kinijos kariuomenės vadą Čiankašėka, kad tas išeitų į atvirą mūšį su 1.000.000 kinų karių prieš 300.000 japonų. Ta proga jis pareiškė, kad Čiankašėkas yra bailys ir vargu sutiks su tokiu iššaukimu.

Japonijos kariuomenės vadas pareiškė, kad po tokios kovos Kinijos Japonijos karas būtų baigtas. Jis pilnai įsitikinęs, kad japonai tą kovą laimėtų.

savo brolių tautininką įkasti, atsiminkime šią klausimą!

Iš Lietuvos ateina daug žinių apie nuolatinės nuolaidas, kurios daromos politikai tautų, kurioms lietuviai per amžius nepasitikėjo. Nėra abejojimo, d'edelis reikalas verčia šias nuolaidas daryti. Juk nuolaidas padarė ir kur kas galingesnė Anglija ir Prancūzija. Tačiau ir nuolaidoms yra riba. Gali būti, mūsų broliai Lietuvoje mato būtina reikalą jas visas daryti, tačiau, prisiminkime ir šiuos amerikony poeto žodžius, kurie tinka ir Anglijai bei Prancūzijai:

Mes bijome, ir maža kuo Beliko rūpintis; Iš to, ką gyvenime turėjome, Ar mylėjome — Jau maža, visai maža liko. Tiesa, liko dar odos gabalėlis, Pripūstas medžiaga, kuri, Dulkmėmis pavirtus, neužilgo Prideds saujalę prie smilčių kaupuose.

LIETUVOS PREKYBOS DERYBOS

KAUNAS. — Šiomis dienomis Lietuvos vyriausybė vedė prekybos derybas su Šveicarija. Derybos vyko Kaune. Smulkiai aptarus abiejų pusių prekybinius galimus, prekybos sutartis pasirašyta vieneriems metams. Šveicariai iš Lietuvos daugiau pirks žemės ūkio gaminų, o lietuviai Šveicarijoje — pramonės gaminių.

Gruodžio mėnesio pabaigoje pasibaigia Lietuvos ir Sovietų Rusijos prekybos sutartis. Todėl šiomis dienomis Kaune pradėti prekybiniai pasitarimai ir su Sovietų Rusijos vyriausybės atstovais. Tikimasi ir su Sovietų Rusija pasirašyti panašią vieneriems metams prekybos sutartį.

Kauno laikraščiai praneša, kad lapkričio 28 d. Lietuva pradėjo prekybos derybas ir su Lenkija. Kaip žinia, lietuvių lenkų prekybinės derybos buvo pradėtos šių metų vasarą Varšuvoje. Dabar jos bus tęsiamos Kaune.

KAUNAS. — Buvo įdėta žinutė, paimta iš Kauno vokiečių laikraščio, D. N. f. L. 44 nr., kad Lietuvos dvarininkai lankęsi pas Žemės ūkio ministrą, prašydami papildomo atlyginimo už nusavintus dvarus.

Iš tikrų šaltinių praneša, kad jokie lenkų dvarininkai tuo reikalu į min. pirm. ir žemės ūkio min. Mironą nesikreičias ir pan.

TERORIZUOTI KLAIPĖDIEČIAI BALSAVO UŽ NACIŲ KANDIDATUS

KLAIPĖDA, gruodžio 13 d. — Seimelio rinkimai ejo normaliomis aplinkybėmis. Vokietijos spauda, o ypač radijas, savotiškai inspirovoti klaidiniais. Paskutinę savaitę Karaliaučiaus radijas griežtai išmintinai vokiškas patriotines melodijas ir specialiai sukurtą Klaipėdos dainą. Panaudodamas autonomijos laisves savieiems tikslams, nacių vadas dr. Neumannas paskyrė kiekvienam apskrįčiui ir apylinkei po vadą, organizavo sudetų pavzdžių smogikus, kurie uniformuoti sudarė neva pagelbinę policija. Todėl ramaus būdo krašto gyventojai, gerokai

terorizuoti, turėjo klausyti vadų ir eiti į rinkimų vietas su gausiomis eilėmis po nacional socialistų vėliava. Lietuviai laikėsi ramiai; šito dėka didesnių incidentų nebuvo. Klaipėdos mieste keli "pagelbiniai policininkai" sumušė už nepasiveikimą rankos pakėlimu amerikietį žurnalistą Robertą Sellmer. Be to, pristatė jį į autonominės policijos nuovadą (precinetą), kur į savo nusiskundimą gavo dar kelius smūgius iš autonominės policijos dviejų valdininkų. Suprantama, kad prie tokios padėties, laukti normalių rinkimų rezultatų netenka.

Aukoja kovai su džiova. — Prezidentas Rooseveltas perka specialiai National Tuberculosis Association išleistas kalėdinius ženklelius, kurių pelnas skiriamas kovai su džiova.

ANGLIJA IR PRANCŪZIJA "TIKISI", KAD VOKIETIJOS VYRIAUSYBĖ SUVALDYDYS KLAIPĖDOS VOKIETININKUS

LIETUVA DAR GALI SUSITARTI SU VOKIETIJA

BERLIN, gruodžio 13 d. — New York Times korespondentas Otto Toličius praneša, kad šiuo metu susidariusi padėtis dėl Klaipėdos Krašto rinkimų nežinia kokios įtakos padarys Lietuvos Vokietijos santykius ir patį Klaipėdos Krašto likimą, nors, esą, aišku, kad Vokietija nesimys jokių griežtų priemonių būtinai prijungti Klaipėdos Kraštą prie Vokietijos.

Berlyno spaudoje, po Klaipėdos Krašto rinkimų, pabrėžiamas faktas, kad Klaipėda neabejojama yra vokiška, bet spaudos tonas gana švelnus. Spauda pažymi, kad Klaipėdos likimas priklausys nuo to kaip pasielgs Lietuvos vyriausybė ir kaip toli ji eis užmegsti artumus santykius su Vokietija. Kai kurie Berlyno laikraščiai mato tik dvį išeitį, būtent:

1. — Lietuva turi užmegsti artumus politinius ir ekonominius santykius su Vokietija ir jėiti į Vokietijos įtakos orbitą šiaurės rytuose Europoje. Tuo būdu būtų respektuojamas Klaipėdos statusas ir Klaipėda pasiilktų Lietuvos teritorijos ribose, kaip buvo numatyta 1924 m. Klaipėdos statute.

2. — Jeigu Lietuvos vyriausybė nesutiktų jėiti į Vokietijos politinį ekonominį orbitą, tai Klaipėda neabejojama būtų prijungta prie Vokietijos, o mažaisiais Klaipėdai būtų pripažintos tokios teisės kokias dabar turi Danziga, Lietuva, tokiu atveju būtų duotas laisvas išėjimas į Baltijos jūrą per Klaipėdos uostą.

Kurį iš šių dviejų kelių Lietuva pasirinks, nežinia, bet atrodo, kad akivaizdoje vėliausių įvykių kito kelio Lietuvai nėra, kaip tik sutikti su vienu ar kitu aukščiau minėtu sutartimo būdu.

Iš Berlyno į Kauną šiomis dienomis išvyksta Vokietijos pasiuntinys Lietuvoje, kuris, manoma, ketės Lietuvos vyriausybei konkrečius Vokietijos pasiūlymus.

AMERIKOJE STINGA AUTOMOBILIŲ?

MASKVA, gruodžio 13 d. — Sovietų "Izvestija" vakar paskelbė savo korespondento pranešimą, kad Jungtinės Amerikos Valstybėse pristigo automobilių. Esą dabar automobiliuose važinėja net po kelio šimtai žmonių, o tuo tarpu autopardavėjai neturi kur dėti naujus ir antrarankius automobilius.

KAUNAS. — C. St. biuro duomenimis sausio — rugsėjo mėnesių eksportas sudaro 175.05 mil. lt. (pernai per tą laiką 148.31 mil. lt.) importas 164.55 mil. lt. (155.5 mil. lt.). Tuo būdu 9 mėnesiai prekybos balanso aktyvas siekia 10.5 mil. lt. pernai per tą laiką rodė 7.2 mil. lt. pasyvą. Santykiniais skaičiais šiemet eksportas padidėjo 18%, o importas 6%.

KAUNAS, gruodžio 13 d. — Klaipėdos Krašto kariuomenės įgulos vadas pulkininkas Andrašiusas vakar paskelbė, kad jeigu ir toliau Klaipėdos Krašte lietuviai bus užgandinėjami ir užpuldinėjami kaip iki šiol, tai jis neatsako už savo karių elgesį. Vėliausiu laiku Klaipėdoje pradėjo dažnai užpuldinti ir užgaulioti lietuvius, kas kariūvius veda iš kantrybės ir sudaro pavojaus ginkluotam susirėmimui tarp vietinių smogikų ir lietuvių kariūvų.

KAUNAS, gruodžio 13 d. — Lietuvos Prezidentas Antanas Smetona, vakar savo priesaikos ir įvesdinimo proga pareiškė, kad Lietuvos gyventojai akivaizdoje vėliausių įvykių turi laikytis ramiai ir atsargiai. Esą, mažosios valstybės šiais laikais turi būti atsargios, kad išsaugoti savo nepriklausomybę. Toliau prezidentas išpėjo tuos asmenis, kurie pasinauodami šia proga bando krašte kelti neramumus ir išjudinti opoziciją prieš dabartinę vyriausybę. Jis nurodė, kad toki asmenys kurie savo elgesiu sudaro pavojaus nepriklausomybei, bus baudžiami visų įstatymų griežtumu.

LONDON, gruodžio 13 d. — Londono ir Paryžiaus diplomatinuose sluoksniuose manoma, kad nežūrint, jog Anglija ir Prancūzija išpėjo Vokietiją Klaipėdos atžvilgiu laikyti 1924 metų Klaipėdos statute, vis dėl to nei viena, nei kita valstybė neužstotų Lietuvos jeigu Hitleris užsimanytų Klaipėdą prijungti prie Vokietijos. Bet Paryžiuje manoma, kad Vokietija palikdama Klaipėdą Lietuvai gautų didesnes politines ir ekonomines naudas.

KLAIPĖDA, gruodžio 13 d. — Klaipėdos Krašte susirinko apie 2.000 voldemarininkų ir kaip praneša žinių agentūros, suaukė masinį susirinkimą, kuriame prie Voldemaro paveiklo priėmė rezoliuciją reikalaujant gražinti Voldemarą į Lietuvos vyriausybę ir užmegsti artymesnius santykius su Vokietija. Taip pat pranešama, kad Kaune kuriam laikui uždarytas universitetas ir įvesta sustiprinta apsauga. Voldemarininkų susirinkime dalyvavę ir vokietininkai.

LONDON, gruodžio 13 d. — United Press žiniomis, Didžioji Britanija ir Prancūzija įsakė savo pasiuntiniams Berlyne išpėti Vokietijos vyriausybę, kad bet koks pasikėsimas prieš Lietuvos valdomą Klaipėdos Kraštą susilauks didelio pasipriešinimo iš tų valstybių vyriausybių pusės.

Vakar Anglijos charge d'affaires ir Prancūzijos pasiuntinys Berlyne lankėsi Vokietijos užsienių reikalų ministerijoje ir pareikalavo Vokietijos užtikrinimo, kad Vokietijos vyriausybė neplanuoja Klaipėdos Kraštą prijungti prie Vokietijos, kaip padarė su sudetų kraštu.

Anglijos Užsienių Reikalų Ministras Chamberlainas vakar kalbėdamas Parlamente pareiškė, kad akivaizdoje Klaipėdos Krašto vokiečių lėmimų Klaipėdos Seimelio rinkimuose, kai kurios didesnės vokiečių partijos gali pareikalauti Klaipėdos Kraštą prijungti prie Vokietijos. Tą numatydamos Anglijos ir Prancūzijos vyriausybės pavėdė savo pasiuntiniams Berlyne pareikšti savo vyriausybės viltį, kad Vokietija panaudos visą savo įtaką į Klaipėdos vokiečių rinkimus, kad būtų laikomasi Klaipėdos statute.

Toliau p. Chamberlainas pridūrė, kad Anglijos vyriausybė negali ignoruoti tokių galiimų nacių reikalavimų Lietuvos vyriausybei, kurie būtų priešingi Klaipėdos statutei. Ryšium su šiuo Chamberlaino pareiškimu Parlamente, kaip praneša INS, Vokietijos propagandos ministerijos atstovas atsakė, kad Vokietija jau keleta kartų yra užtikrinusi, kad ji respektuos Klaipėdos statute ir Klaipėdos Kraštą laikos Lietuvos teritorija.

Italijos vyriausybė paskyrė \$500.000 šelpti užsienyje gyvenančius italų tautybės žmones.

HITLERIS ŽADA IŠLEISTI SCHUSCHNIGGĄ?

VIENA, gruodžio 13 d. — Vienoje pasklido gandai, kad Vokietijos Fuehreris Hitleris žada prieš Kalėdas iškalėjimo išleisti buvusį Austrijos kanceliariją Kurt Schuschniggą, kuris nuo Austrijos prijungimo prie Vokietijos laikų, laikomas uždarytas.

Siuvejai darbininkai prašo padidinti atlyginimus

KAUNAS. — Į atitinkamas įstaigas šiomis dienomis kreipėsi siuvejų darbininkų delegacija, kuri, nurodžiusi į pragyvenimo pabranginimą, prašė daryti žygį, kad siuvejams darbininkams atitinkamu procentu būtų pakelti atlyginimai. Atlyginimo padidinimo klausimą siuvejai jau seniai kelia, bet ligšiol dar nesulaukė teigiamų rezultatų.

Skipitis lankosi Pietų Amerikos provincijose

BUENOS AIRES. — Šiomis dienomis Pasaulio Lietuvių Sąjungos pirmininkas adv. R. Skipitis lankėsi Rosario mieste, ir išvyko Kordoban, iš ten į Tukumana. Dar žadėjo aplankyti Patagonijos lietuvius, o lapkričio 26 d. visgi išvyko iš Argentinos į Urugvajų.

Amerikos lakūnas Lindberghas, kuris neseniai lankėsi Vokietijoje, dabar apsigyvenantis Paryžiuje. Neseniai buvo pasklaidę gandai, kad jis rengiasi neribotam laikui apsigyventi Vokietijoje.

ORAS

Numatoma: Dalinai apsiariuskės ir kiek šilčiau. Saulė teka 7:12, leidžiasi 4:29. Dienos ilgs 9 val. 16 min

PRENUMERATA

Table with 2 columns: Subscription type and Price. Includes rates for Brooklyn and elsewhere, monthly and yearly options.

NERIBOTO TERORO IŠDAVOS

Sekmadieny įvykusių Klaipėdos krašto seimelio rinkimų daviniai nenustebins nei vieną lietuvių. Priešingai, prisieina stebėtis, kad bent trys lietuviai išrinkti seimelio atstovais.

Nežiūrint koks skaičius lietuvių seimelio atstovais išrinkta, vistiek reikia stebėtis Klaipėdos krašto lietuvių drąsa ir tautiniu atsparumu, kurio nepajėgė palaušti sužvėrėjusių nacių teroras.

Istikro reikėjo nepaprastų drąsulių balsuoti už lietuvių kandidatus, kuomet naciai net grumojančius laiškus siuntinėjo aiškiai žinomoms lietuvių kandidatų šalininkams.

Taigi kuomet tokio teroro spaudžiami Klaipėdos krašto piliečiai išrinko tris seimelio atstovus lietuvius, nežiūrind neto, kad tūkstantams balsuotojų atimta balsavimo teisė.

Galimas daiktas, kad Klaipėdos kraštas susilauks Dancigo likimo. Bus neva autonomiškas, bet Berlyno valdomas kraštas.

SPAUDOS APŽVALGA

Norėtų Knygų Pasiskaityti

Saulėje įdėta pareiškimas Derėskienės iš mažos kolonijos, Custer, Mich., kuriame prašoma lietuviškų knygų pasiskaityti. Ji prizada persiuntimo kaštus atlyginti.

Bijo Išseimamai Galvoti

Dirva parąsė, kad vidutinė Sovietijos darbininko alga siekia \$45 mėnesiui (arba 230 rublių).

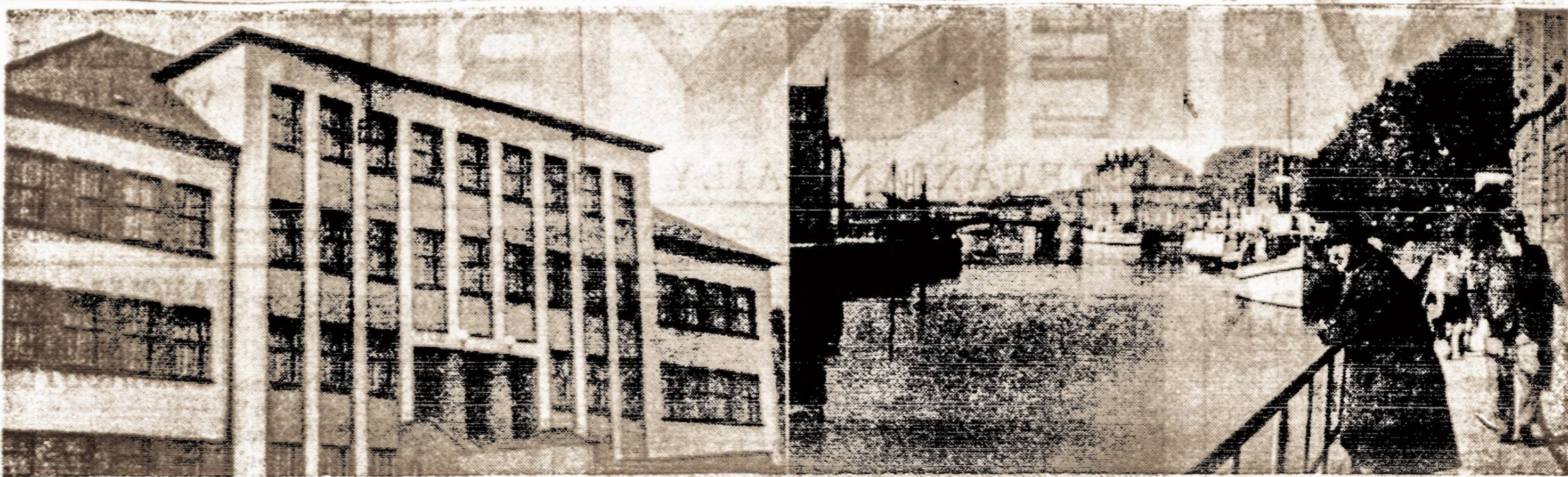
30 litų negauna. Klausimo svarba, tačiau, ne alga didumas, bet ką už tą alga darbininkas gali pirkti.

Kiek Kaštus? Tėvynės redaktorius skelbia, kad Centro perkraustymo kaštai (perkraustymas ir naujo namo įrengimas bei nupirkimas) kainuosiąs organizacijai \$23,575.

Kiek Kaštus?

Tėvynės redaktorius skelbia, kad Centro perkraustymo kaštai (perkraustymas ir naujo namo įrengimas bei nupirkimas) kainuosiąs organizacijai \$23,575.

Nei vienas, nei kiti nepaduodą faktų, kuriais savo tvirtinimą remia, todėl SLA nariams paliekama reikala spręsti tikėjimu.

Klaipėdos Krašto vaizdai: Kairėje, Klaipėdos Pedagoginio Instituto naujai pastatyta pradžios mokykla. Dešinėje, tekančios per Klaipėdą Akmenės upės vaizdas.

KVAILAS ŽYDBERNIŲ RIKSMAS

Kuomet eiliniai pilkosios minios žmoneliai rėkė, prieš savuosius profesionalus ir buvinius, kaip išnaudotojus, tai netenka labai stebėtis.

Tokis pilkosios minios tamsulėlių supratimas yra žalingas jiems patiems ir visam lietuvių gyvenimui.

Tačiau reikia daugiau nei stebėtis, kuomet panašiai kvaili žydbernių riksmu pasižymi laikraščio redaktoriai.

"Kokis tas išrovimas Susivienijimo pinigais remti priešingos jam krypties laikraštį? Nejaugi pažangieji Amerikos lietuvių nepajėgia apsiginti nuo kraštutinių parazitų?"

Vadinasi, jei kokia nors žydbėlių ar kitos tautos žmonių spaustuvė spausdintų Tėvynę net brangesne kaina, tai nebūtų jokio "melžimo".

Apie komunistų laikraščio santykius su LDS nieko nežinau, todėl nieko ir nesakysiu.

Pirmausia, nuo kada SLA paliko "pažangiųjų Amerikos lietuvių" nuosavybę?

Apie komunistų laikraščio santykius su LDS nieko nežinau, todėl nieko ir nesakysiu. Bet VIENYBĖS santykiu su SLA klausimu negalima nutyktis prieš bolševikiškos sklokos žydbėrnišką riksmą.

KIBIRKŠTYS

Komunistų Laisvė neranda džiaugsmui ribų kalbėdama apie Sovietų Sąjungos šiandieninės armijos galybę, tik nepasako kokia ta jos galybė.

Jeigu ta SSRS armija yra tokia galinga kaip Laisvė ir patys sovietai apie ją kalba, tai kodėl ta galingoji armija nepajudino nė piršto pagrasinimui Lenkijai, kada Lenkija buvo pasirėngusi pulti sovietams draugingą Lietuvą?

Jeigu ta raudonoji armija yra tokia galinga, tai kodėl neparodė savo jėgų apginti Čekoslovakijos su kuria turėjo nepuolimo ir apsigynimo sutartis, kada ją Hitleris draskė?

O gal Laisvė džiaugiasi apie tos raudonosios armijos galybę, kuri per 21 metus iššaudė milijonus nekaltų Rusijos gyventojų ir baigia iššaudyti pačius Rusijos jūrėjus komunistus?

Jeigu ta Sovietų Sąjungos galingoji raudonoji armija bijo pasijudinti iš vietos, kada priešas drąsok Sovietų Sąjungos draugingus kaimynus, tai galybė tiek reikią priešui, kiek supuovė kiaušinis.

Laisvė džiaugiasi, kad SLA 38-ta kuopa vienbalsiai sutiko prisidėti prie kokio ten Amerikos Lietuvių Kongreso ir išrinko 10 delegatų.

Zinant, kad tas kongresas yra bendrafrontininkų ir eina prieš tautinę srovę, tai kyla klausimas, kur yra ir ką veikia Brooklyno tautininkai, kurių yra kalbamoji kuopa didžiulima, kad jie leido SLA 38-tą kuopą įtraukti į Susivienijimą, kaip frontininkų organizacijai kenksmingą bendrafrontininkų kongresą?

Mes tautininkai iš mažesniųjų kolonijų į Brooklyną žiūrėdavome kaip į tautininkų centrą ir iš jo sau stiprybę seimdavom.

Kemal Ataturkas

Turkijos respublikos pirmutinis prezidentas Kemal Ataturkas buvo palaidotas su didžiausiomis iškilėmis.

Kur mūsų tautiniai centrai...

Kur mūsų tautiniai centrai, Sandara ir Tautinė Taryba, kad jie susitarė bendrai nepasirodė mums viena taška...

Socialistų Naujienos didžiulio jasi, kad draugijos ir klubai prielankiai atsinešė į Naujienų...

25 metų jubiliejų ir aukoja stambias sumas pinigų, net iki 100 dolerių.

Kad draugijos ir klubai paremia spaudą, kuri jiems tarnauja yra puiku, tačiau kyla klausimas kiek tautinė spauda gauna tokios paramos nuo draugijų ir klubų...

Draugijos ir klubai netik džiaugiasi, kad apie juos laikraščiuose rašoma, bet ir pagelauda, kad apie juos rašytų ir garsintų.

TRUMPAI IVAIRIAIS KLAUSIMAIS

Benešas Čekų Pardavikas

Herald Tribune yra pranešta, kad dabartinė Čekoslovakijos vyraujanti srovė—Tautinė Sąjunga — aiškiai kaltina buvusį prezidentą Benešą už nepilnai ištikimą savo pareigų atlikimą.

Benešas yra kaltinamas, būk jis viso gero nebuvo daręs už jį visą gyvenimą, kad jis buvo užtylejęs paslapty žinodamas, kad prancūzai ir rusai nebūtų gelbėję čekų.

Katalikai Atidaro Puolimą

Quebec, Kanados provincijoje, vykusių išleido aplinkraščius visoms 1,400 parapijinėms bažnyčioms, grieštai pasmerkiant alkoholio naudotojus!

Kemal Ataturkas

Turkijos respublikos pirmutinis prezidentas Kemal Ataturkas buvo palaidotas su didžiausiomis iškilėmis.

Kur mūsų tautiniai centrai...

Kur mūsų tautiniai centrai, Sandara ir Tautinė Taryba, kad jie susitarė bendrai nepasirodė mums viena taška...

Kur mūsų tautiniai centrai...

Kur mūsų tautiniai centrai, Sandara ir Tautinė Taryba, kad jie susitarė bendrai nepasirodė mums viena taška...

Socialistų Naujienos didžiulio jasi, kad draugijos ir klubai prielankiai atsinešė į Naujienų...

tos draugijos ir klubai yra prisidėję savo parama VIENYBEI.

Jeigu Sandara neįstengė su jungti į vieną visą tautinę srovę prieš keliolik metų tam atgal, tai dabar labiau neįstengs suimti į savo siauras vėžes visą tautinę srovę, kuri yra aiškiau pasidalinusi į kairiuosius ir dešiniuosius.

Išėdami prieš Tautinę Tarybą sandariečiai kaip tik ir sudarė tą užtvą, kuri neleidia tautinei srovei subendrinti tautinį veikimą prieš bendrą raudonąją tautos priešą.

Titnagas

WPA Statys Lėktuvines

Yra kalbama, kad į trumpą laiką bus pavesta WPA darbininkams statyti daug vadinamų civilinių lėktuvams lėktuvinių (air bases) Aviacijos karininkai numato, kad dėl kiekvieno kariško lėktuvo yra reikalingi turėti arti 75 lėktuvines ar daugiau. Kilus karui šitos visos lėktuvinės išsklaidytu būdu, turėtų po 25 lėktuvus.

Šitam darbiui jau buvo paskirta \$80,000,000. Iš tų pinigų buvo paskirta \$7,000,000 New Yorko miestui trims lėktuvinėms ir \$2,855,000 paskirta 26 kitoms lėktuvinėms, kurios yra statomos New Yorko valstybėje įvairiose vietose ir mažesnio dydžio.

Daugiau \$4.600.000 buvo sunaudota dėl Floyd Bennett Field ir apie \$1,100,000 dėl North Beach Airport.

Išgiria Lenkus

New Yorko Pasaulinės Parodos vietoje vardu Lenkijos respublikos yra atidaryta vieta įsitaisyti paviljoną. Lenkų komisija gavo laišką nuo New Yorko valstybės gubernatoriaus Lehman, "Tame laiške gubernatorius išgiria lenkus, pažymėdamas, kad lenkai daug prisidėjo prie Amerikos šalies istobulnimo įvairiais būdais ir yra pagelbėję šaliai žengti į geresnę pažangą.

Zydas Lehman lenkus išgirdo

O greta antroje laikraščio skiltyje su stambiomis raidėmis prirodoma, kad Lenkijos respublikoje lenkai žydams barzdą apspaudė ir reikė, kad greičiau visu žydus iš Lenkijos ištremti. Tai čia imk ir susitaikink su Lehmano gerais norais.

Būtų gražu, kad kiekviena vienybininkų kolonija nors kartą į metus surengtų parengimą VIENYBĖS dienraščio naudai

ISSPRESTAS KALĖDINIŲ DOVANŲ KLAUSIMAS

Jūsų kalėdinėms dovanoms gėraše šiemet, gal būt, randasi tokių asmenų, kuriuos jūs norėtumėt ypatingai pagerbti, duoti jiems specialiai parinktą dovaną, padaryti jį juos malonų ir neužmirštantį įspūdį. Šiems asmenims jūs norėtumėt sugalvoti tokią dovaną, kuri išsiskirtų iš kasmet duodamų kalėdinių dovanų, kad tokia jūsų dovana atrodytų paeinanti iš pat gilumos širdies, išreikštų jūsų pagarbą, atjautimą ir sumanumą. Ar galite rasti kitą tokią Jūsų tikslui geriau atitinkamą dovaną, kaip metinė VIENYBĖS prenumerata, kuri bus ne tik medžiaginė, bet ir moralė dovana? Tik pagalvokite, kiek Jūs suteiksite džiaugsmo ir malonumo tam, kuriam užprenumeruosite dienraštį VIENYBĖ, kaip Kalėdų dovaną ir kaip šitokia dovana bus nuosirdžiai priimta. Jūs kaip asmuo būsite įvertinamas už tokį sumanumą! Kiekvienas VIENYBĖS numeris, ateinantis kasdien, primins Jūs ir bus taip, lyg kad Jūs kasdien duotumėt po vieną ir vis naują dovanėlę!

Pirmas Jūsų Kalėdinis VIENYBĖS numeris bus suvyniotas į šventei pritaikantį kalėdinę spalvotą popierą ir ant jo atspausdinta Jūsų, kaippo siuntėjo, ir to asmens, kuriam siunčiama VIENYBĖ, vardai, pavardės. Be to, pats Kalėdinis Numeris išena padidintas, pagražintas ir daug pajavirintas gausiais, įvairiais šventei pri-

tinkanciais raštais ir paveikslais.

VIENYBĖ tiek plačiai viso-kius klausimus gvildena, kad ji patiks kiekvienam. Kaip Jūsų dovana — ji patiks profesionalui, biznieriui, ūkinininkui, šeiminei, dirbtuvės darbininkui ir daugeliui kitų.

Kiekvienas, kuris tik mėgstą prolauti, lavintis, šviestis, ar lengvais pasiskaitymais nuobodumą atsikratyti — apsi-džiaugis su ja ne vieną tik sykį ir metus — per Kalėdas — bet apie 300 kartų per metus, gau-damas ją kasdieną, išskiriant šventadienius.

Jau laiko visai mažai liko ir jūs turite šiandien pasiūsti laiškėlį į VIENYBĖ parašydamas tik sekamus žodžius:

"Prašau siuntinėti VIENY-BĖ per metus, kaip mano ka-lėdinę dovaną Jonui Baravy-kui, 378 Second St., miestas Conn". (Zinoma vardas pavar-ta ir adresas to, kuriam užra-šote VIENYBĖ). Taip pat pa-sirašykite savo vardą, pavardę ir adresą, o VIENYBĖS admi-nistracija viską kitą atliks. Taigi neužmirškite, užrašyti vardą, pavardę ir adresą to, kuriam siunčiate ir savo var-dą pavardę ir adresą. Pinigus siųskite taip kaip jūs visada siunčiate savo prenumeratos pinigus. Kurie patogiaus, ateikite asmeniškai į VIENY-BĖS ofisą. Tik neužmirškite, kad jau laiko visai mažai yra ir turite geriausiai pasirūpin-ti šiandien atliekamam laikui.

Irene Brown, 14 metų amžiaus Amerikos jaunųjų ūkininkų ratelio narė, kuri Chicago parodoje laimėjo pirmą dovaną už geriausiai išaugintą veislinį bulių.

LIETUVIŠKAME MONTREALE

Vytauto Klubo pirmininku tapo išrinktas energingas lietu-vis. Šarkis, kuris turi stiprų demokratinių nusistatymą, gana gerai susivaiko politikoje ir tikimės, ras būdų bendradarbiauti su tautinėmis bei katalikiškomis draugijomis, ko buvęs pirmininkas nemokėjo. Linkniu jam pirmininkui sėkmingai savo pareigas klubo ir visuomenės naudai. eiti!

bo—atsilankyti per Naujus Metus. Taigi Diedukas Montreale vaikučių lankys dvyk ir dviejose vietose, kad visi galėtų jį pamatyti.

Parapijos komitetas vėl (kaip ir pernai) ruošia Naujų Metų sutiktuves ukrainiečių salėje. Tai bus linksmia žinia visiems, kurie pernai taip gražiai ir smagiai toje pat vietoje Naujus Metus sutiko. Klebonas Bobinas jau išrūpino visus reikalingus leidimus, muzika nusamdyta ir visi graibstotikities.

Per Kalėdas ir Naujus Metus nepamirškime mūsų laikraščio. Be spaudos mūsų visuomeninis gyvenimas būtų apmiręs ir neveiklus. Todėl kiekvieno sąmoningo lietuvių pareiga yra užsiprenumeruoti bent vieną linksminti gražią ir smagią programą. Adresas Kalėdų Die-duki duota į parapijos salę, tik diena dar nepaskirta. Pakvieti-mas pasiūstas ir iš Vytauto Kl-

TRUMPAI APIE VISKĄ IŠ BALTIMORĖS

BALTIMORE, Md.—Lietuvių Moterų Pilietiškas Klubas buvo surengęs sekmadienį, gruodžio 4 d., Buliaus'kepinio puotą Lietuvių Svetainės naudai. Publikos atsilankė gražus būrelis, liks svetainė nemažai pelno.

Toje puotoje sukau bostonietį p. V. Jankauską, kuris lankėsi Baltimoreje savo kompanijos reikalais ir ta proga atsilankė į Lietuvių svetainę. Čia radęs savo seną pažįstamą adv. Nadą Rasteni, susipažino ir su kitais tautininkais veikėjais, su kuriais pasikalbėjęs bendrais tautiniais reikalais, tą patį vakarą išvyko atgal į Pensylvaniją, kur šiuo laiku darbuojasi. Pasikalbėjime su tautininkais p. V. Jankauskas pageidavo ir ragino vietos veikėjus atgavinti ALT Sandaros kuopą, kuri dabar yra pakrikusi. Tačiau ar jo tas pageidavimas diegas prigis, sunku kol kas pasakyti.

Lietuvių spaudoje matyti, kaip gyvai veikia kitose lietuvių kolonijose: Lietuvių Prekybos Butai, profesionalų ir biznierių klubai, ko. dėja. Baltimoreje visai nėra. Tiesa, keli metai atgal čia buvo pasireiškęs Profesionalų ir Biznierių Klubas, kuris paveržęs nuo Lietuvių Draugijų Tarybos dieną surengė Lietuvių Dienos bankietę ir nuo to daugiau apie jį nieko ir negirdėt. Visgi, rodos, būtų kas veikti ir yra kam veikti, nes Baltimoreje yra gana daug profesionalų ir biznierių, tik visa bėda, kad jie neįstengia tinkamai susiorganizuoti ir pasilaukyti.

P. P. Jaras.

KĄ DAUGIAUSIAI SKAITO ANGLAI

Anglijoje prieš trejus metus buvo sudaryta savotiška komisija, į kurią įėjo laikraštininkai ir valdžios žmonės, kuri turėjo nustatyti, kokio turinio straipsnius laikraščiuose anglai labiausiai skaito. Komisija, baigusi darbą, net susitebejo, kad skaitytojai nesidomi tiek sportu, kaip kad daugelis mano. Juk Anglija yra laikoma sporto motina, tačiau laikraščių skaitytojai šios nuomonės netvirtina. Pasirodo, kad sporto žinios anglams yra net vienuoliktose vietoje.

Labiausiai skaitomos įvairiausias sensacijos, o ypatingai tos, kurios vaizduoja įvairius nelaimingus atsitikimus. Šio žanro straipsniai užėmė pirmą vietą. Antra vieta teko pikantiškiems aprašymams, trečia—vedybų ir skyrybų temoms, o ketvirta—politikai. Labiausiai domimasi užsienio politika, o tik po to vidaus. Lengvo turinio pasiskaitymai, romanai, dienos naujienos bei įvairūs pasaulio atsitikimai sportą nustumia į užpakalį.

Kitas klausimas, kurį komisijai teko išspręsti, tai kurie anglai daugiausiai seka spaudą. Pasirodo, kad vyrai perskaito po pusę laikraščio, moterys trečią dalį, o jaunuoliai net visą laikraštį išties. Tai aiškina, tuo, kad jaunimą domina viskas ir kad jis trokšta daugiausia žinoti.

Plikiai mažiausiai bijo šalčio

Kas labiausiai bijo šalčio? Paryžiaus gydytojai, pasire-mę daugelio metų tyrinėjimais ir įvairiais mokslo daviniais, iš-vedė, kad plikiai mažiausiai bijo šalčio ir kad jie daug rečiau peršala, negu žmonės su gerais plaukais. Be to, žmonės baltos spalvos plaukais taip pat daug rečiau nušala, negu žmonės juodplaukiai. Moterys, dėvinčios lengvus rūbus, retai serga sloga ir gerklės ligomis.

15 METŲ IŠLAIKOMA SVIEŽIA DUONA

Anglas'kepėjas Goddardas Bridgewaterio mieste Anglijoje, esąs išradęs būdą taip iškepti duoną, kad ji gali išlikti penkiolika metų ir ilgiau visiškai šviežia. Tereikia iškeptą duoną aptepti plonu sluoksniu tam tikros masės, panašios į laką Goddardui buvo siūloma 10.000 litų už to išradimo paslap-tį, bet jis atsisakė ją parduoti. Jis dovanuoja savo apylinkėje kiekvienam naujagimiui vaikui krikšto proga po tris kepalėlius tokios duonos, kad savo krikštū tokią dovaną gavusius galėtų konfirmacijos metu, t.y. maždaug po 15 metų valgyti tos duonos. Tas išradimas ypa-rtingai pravarsias karo ir ekonominės krizės laikais.

PAIESKOMI

LEIKA Liudvikas, Antano ir Barbaros sūnus, gimęs 1876 metais, Kušelių kaime, Užpa-lių parap., Utenos apskr. I Ameriką išvyko 1913 m. iš Rygos, kur dirbo gumos fabrike "Provodnik". Yra žinoma, kad 1928 metais jis gyveno Brooklyne, N. Y.

LIUPNICKAS Pranciškus, 1910—1911 metais išvykęs į Ameriką iš Dudžiskos geležinkelio, Trakų apskr. ir apsigyvenęs iš pradžių Milval, Mass., paskui Laval, Mass.

LUCKUS Pijus ir jo brolis Antanas, išvykę į Ameriką Pi-jus Luckus — 1910 m., o An-tanas — 1909 m. Pijus 1920 metais gyveno So. Bostone, Mass. Dalyvavo didžiajame ka-re, kaipo Amerikos kareivis. Antanas 1914 metais gyveno Cambridge, Mass.

PAŠKEVIČIUS Kasperas, kurio adresas 1929 metais bu-vo šis: The Public National Trust Bank, 177 Broadway, New York, N. Y.

RAMANAUSKAS Feliksas, Mykolo sūnus, manoma, kilęs iš Normainių kaimo, Sėtos valsčiaus, Kėdainių apskr. Yra žino-ma, kad 1922 metais jis gy-venęs 1755 Park Ave., New York, N. Y. Zinantieji apie Fel'kso Ramanausko gyvena-mąją vietą prašomi atsiliepti.

Kun. Remeika Silvestras, buvęs ilga laiką Karalienės Angelų parapijos Brooklyne klebonu. Žinoma, kad 1935—36 metais sirgęs.

RISZKUS (William) Vincas, prieš didįjį karą švykęs į U.S. A. ir iki 1921 metų gyvenęs Atlasburg, Pa. Dirbęs anglių kasyklose ir turėjęs ūkį.

STENHAN Jan, 1913 metais išvykęs į Ameriką ir apsigyvenęs Tamaque mieste, kame dirbo kasyklose. Manoma, kad jis kilęs iš Diržionių kaimo, Betygdalės valsč., Rasėnių apskr. Iš Tamaque miesto lai-kus rašė iki 1922 metų.

SULINSKAS Jonas, Jono sū-nus, prieš 40 metų išvykęs į Ameriką ir, manoma, 1896—1898 metais miręs Wilkes Barre mieste.

VAIDILA Kazimieras, kilęs iš Vaiguvos miestelio, Rasė-nių apskr., atvyko į Ameriką prieš 37—38 metus. 1914 me-tais jis gyveno Wilkes Barre mieste, kur dirbo kasyklose.

ZABRAUSKAS Vladas, gy-venęs 1937 metais Rot. 58, Bat. 61, Albany St., Schenectady, N. Y.

Ieškomieji arba apie juos zinantieji prašomi atsiliepti ir pranešti savo adresą. Rašyti: Consulate General of Lithuania 16 West 75th St. New York, N. Y.

NAVEMEYER 8-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N. Y.

BEVERTĖS REZOLIUCIJOS

WORCESTER, Mass. — Gruodžio 6 d. įvyko Lietuvos Sūnų ir Dukterų Broliškos Draugijos priešmetinis susirinkimas. Išduota įvairių komisijų raportai, kurie buvo priimti. Biznio reikalais raportai irgi tvarkoje.

Palyginus visus raportus pa-sirodė tik vieni juokai prieš vieną svarbiausį "bendro fronto" atstovų raportą. Raporte apgailestaujama, kad Worcesterio draugijos neįvertinama bendro fronto ir mažai juomi rūpinasi. Sako, kitos kolonijos daugiau prisiduria atstovų. (Pasirodo, kad Worcesterio mažai žioplių yra). Raporte pabrėžė, kad yra pasiūtę daug rezoliucijų įvairioms šalims. Žinoma, pirmiausiai prieš Lietuvos valdžią ir prezidentą Smetoną. Taip pat "išgazdinę" Hitlerį už persekiojimą žydų ir katalikų. Bolševikams parūpė katalikų likimas?... O kokią laisvę turi katalikai ju nušly-teltoje Rusijoje? Ispanijon, Japo-nijon vis pasiuntę rezoliucijas.

Mūsų lietuviški bolševikai nori jau sutvarkyti visą pasaulį, bet tarpe savęs pešasi. Jie su savo rezoliucijomis mėgi-na pagązdinti "fasistiškus dik-tatorius", bet prieš didžiausius Lietuvos priešus lenkus, kurie barbariškai persekioja ne tik lietuvius, bet kitas tau-tas, kurios tik gyvena po lenkų letena, tai bolševikai tyli it kapas. Gal būt už tai, kad lenkai paskutiniu laiku su Sovietų Rusija pasirašė nepuolimo sutartį. Barbariški lenkai lietu-viškiems bolševikams ir bendram frontui paliko broliais...

Kiek bolševikams rūpi Lie-tuvos likimas? Jie net gėdinasi ar bijosi ištarti žodį Lietuva. Pavz., kad ir Lietuvos Sūnų ir Dukterų Draugijos pirmininkas būdamas visais prisigėręs raudonos dvasio patš bijosi ištarti Lietuvos vardą. Ir to var-do bijosi ištarti susirinkime. At'darydamas susirinkimą praleidžia žodį, Lietuvos Sūnų ir Dukterų Draugija, bet pavadi-na tiesiai Sūnų ir Dukterų Draugija. Tai aiškus veidas, kokie yra lietuviški bolševikai ir bendrafrontininkai. Jiems rūpi kitų šalių reikalai, bet ne

Lietuvos. Jiems rūpi demokra-tija, kuriai jie patys netiki. Gražus yra žodis demokratija, bet ne pas bolševikus.

Svarbiame momente, kada Lietuvai grėsė pavojus iš lenkų ir vokiečių pusių, tiesa bolševikų spauda daug tuo reika-lu rašė ir šaukė: ne tik šaukė, bet ir aukas rinko. Bet surinkę aukas nesuntė Lietuvos Gyni-mo Komitetui, bet siuntė Ispanijai ginti. Jie prisidengė Lietuvos vardu išnaudojo lietuvius ir jų pinigus panaudojo sve-timiems reikalams. Bolševika-mas yra miela ir gražu kas svetima. Svetimųjų labai jie nori pasidarbuoti ir įsteikti. Tai parodo jų pačių darbai.

Štai įvykęs faktas, kuris aiš-kiai liudija jų netaikštumą ir veidmainiškumą. Lapkričio 20 d. Aušrelės choras minėjo savo 20-ties metų sukaktuves. Tą dieną nei viena vietas daugiau nerengė savo parengimų, kad neužstoti kelią Aušrelei. Bet broliai bolševikai ir čia neis-kenė. Pasirodė, kad jie dar gyvuoja. Jie tą dieną surengė parengimą Ispanijos reikalams. Argi jau jie negalėjo rasti kitos dienos ir surengti tą paren-gimą? Pagaliau argi tų dienų nėra užtektinai? Bet jų tikslas yra pakenkti kitiems lietuviš-kiems kame darbe. Matyti nenori savo "publikos" leisti nueiti į tautiškus parengimus. Bet pu-blikos pas save jie neturėjo daug.

Kada visi lietuviai susipras, kada visi vieningai dirbs tauti-nį valstybinį darbą, tada vie-ningai dirbdami mes daug ga-lėtumėm nuveikti mūsų tautos labai, valstybei ir darbo žmo-nėms.

Plaktukas

400 žemės drebėjimų per metus

Vienas prancūzų mokslininkas apskaičiavo, kad per pa-sekarius 2 šimtmečius per žemės drebėjimus žuvė ne ma-žiau, kaip 2,750,000 žmonių, ir, kad kasmet vidutiniškai įvyksta 400 žemės drebėjimų. Šis mokslininkas teigia, kad žemės drebėjimų skaičius vis didėja.

Sveiksta VIENYBĖS rėmėjas

BALTIMORE, Md.—Geras vienybietis ir rėmėjas Vladas Medzeckas buvo sunkiai susirgęs ir jam buvo padaryta vi-durių operacija. Ligoninėje iš-gulėjo 4 savaites laiko. Bai-giant gyti, per neatsargumą li-goninės darbininkų buvo iškr-iptės iš lovos ant grindų, tad an-tru kartu reikėjo daryti opera-ciją ir gerokai skausmo priken-tėti.

Dabartiniu laiku jau ligonis sveiksta. VI. Medzeckas yra nuosirdus, tautiškos minties spaudos rėmėjas ir lietuvių vei-dmės darbu ir parama per lie-tuvybės darbų. Yra biznieri-us.

Linkime pasveikti ir vėl kar-tu dirbti kultūrinį darbą.
Ant. Kurelaitis.

SUKRUSKIME KOL NEVELU

Mūsų kaimynų lenkų širdis jau gana ilgai kankina žiu-rint, kaip lietuviai dirba Vil-niaus vadavimo' darba, kaip katrai deda visas pastangas ramiu būdu atgauti sostinę, kuri Lietuvai nuo amžių priklauso, kas kiekvienam lietuviui taip brangu yra.

Brangintina yra todėl, kad Vilnius yra mūsų tautos isto-rijos centras, nes ten mūsų iš-

torijos pradai užsimezgė: taip-gi ir Vilniuje mūsų tautos lite-ratūra vystėsi. Bet Vilnius ta-po lenkų apgaulingų būdu ir neteisėtai iš lietuvių pagrobtas

Kaip klatingai lenkai plana-vio Vilnių pagrobti, taip klatingai ieškojo progos padaryti draugiškumo sutartį su Lietuva. Klatingai planuoja lietuvių meile ir prisirišimą prie Vilniaus atplėsti ir vadavimo darbą nu-slopinti. Todėl lenkai neleido švesti Spalių 9-tos paminėjimo, neleido net vėliavų iškelti.

Uždaryta Vilniui Vaduoti Sąjunga. Ką lenkai dabar dau-giau darys ir kokių priekabių dar ieškos? Nežinia. bet gali-ma spręsti, kad uždarys dar-vieną juos labai erzinančią ir pykinančią gražiais obalsiais or-ganizaciją.

Galila ir skaudu man būtų iš anksto tai sakyti ir jos likimą spręsti, bet mes neturėtumėm per ilgai laukti ir sukursti, kol dar nevelu. Amerikos lietuviai turi ieškoti išeities ir pastoti ke-lią lenkų niekšiškiems darbams, nes mums veikimas yra laisvas. Mes turime rengtis prie skubaus ir vieningo darbo, kad atsiekti kokių vasių iš to, nes reikalas yra būtinas sulaukyti lenkų lindi-mą į mūsų tautos ir valsty-bės vidaus reikalus.

M. Juozapaiūtė.

SKAITYKITE IR KITIEMS PATARKITE SKAITYTI VIENYBĖ

VIENYBĖ

BALTIJOS VALSTYBIŲ NEPRIKLAUSOMYBĖS PAMINĖJIMAS

Baltijos Amerikos Draugijos surengtoji vakarienių Pabaltijo kraštų nepriklausomybei paminėti gražiai pavyko.

Vakarienių įvyko gruodžio 10 d. vakare Cornish Arms viešbutyje, New York'e. Svečių buvo 110. Vakarienių pradžioje trijų Pabaltijo tautų menininkai pavaizdavo savo tautų dainas ir gabumus.

Latvė p-lė Vera Wilson sudainavo "Saulit teceja" ir angliškai "Pale Moon", akompanuojant lietuviui p. Tadui Sidlauskui. Tenoras Aleksandras Vasiliauskas, akompanuojant T. Sidlauskui, sudainavo "Kur bakūžė samanota", ariją iš Tosca" italų kalboje, "Ne margi sakalėliai" ir publikai reikalaujant, "Dul-dul "dudėle". Estų duetas, Olly Kukepuu ir p-lė Hilda Raud, akompanuojant p-lei Miriam Lamont, sudainavo "Kungla rahvas", "Oleksin lalulu lind" ir Pulma laul". Visos dainos buvo labai vykusiai parinktos ir gražiai išpildytos.

Po vakarienių, rengimo komisišios pirm. adv. K. Jurgėla pristatė Draugijos pirm. p. Karli Stankovicus, kuris pristatė vakarų vedėją prof. Clarence A. Manning. Profesorius tipišku amerikonišku jomuru ir taktu sudarė jauktą aplinkumą. Kalbėjo tiktai adv. K. Jurgėla ir pirmasis Draugijos pirmininkas p. Robert J. Caldwell.

Adv. Jurgėla savo kalboje pabrėžė Draugijos nuopelnus Pabaltijo tautų nepriklausomybės pripažinimo akcijoje ir glaudaus bendradarbiavimo reikalo iškilime anksčiau kaip tų valstybių vyriausybės tokį reikalą suprato ir įgyvendino. Kalbėtojas džiaugėsi svečių tarpe pastebėjus visų trijų tautų žymius darbuotojus ir visuomenininkus. Jis suminėjo Estų švėtimo Draugijos atstovus pp. Bernhard Nurmisen ir p-lę M. Einman, nepriklausomybės karų veteranus Hardy Nurmisen, Eduard Deirik, K. Kukepuu, konsulato valdininkę p-lę Glaster; Niujorka Latviešu Biedrības pirm. John Lenow su būriu tos draugijos veikėjų, nepriklausomybės karų veteranus K. Stankovicus, T. Gunther, H. Liensors, K. Dikerts, H. Berens ir kitus; SLA sekr. Dr. M. Vinišką, buv. Pabaltijo Tautų Draugijos pirm. V. F. Jankauską, Moterų V-bės pirm. p. A. Buivydiene, ALL Dariaus-Girėno posto vadą V. Daukintą, Tautininkų Klubo atstovus V. Vyšnių ir A. Banderį, Tarkos red. K. B. Kriauciūną ir kitus. Kalbėtojas reikė pasidžiauvimo, kad šiais neramiais barbarizmo grįžimo laikais Pabaltijo valstybės sudaro ryškia išimtį ir

"šviesos spindulį": jos neturi teritorinių ambicijų, gražiai gyvena su kaimynais, progresuoja ir jose nesigirdi jokių persekiojimų.

Ponas Caldwell savo kalboje suminėjo sunkias kliūtis suvienijant pirmąsias tryliką Amerikos kolonijų ir gražius vieningumo rezultatus. "Baltijos valstybės esančios demokratijos ir, politiškai, mes kalbame savytarp suprantama kalba ir to ji kalba, demokracija, išliks ir gyvuos." Jis suminėjo iškrypimus iš demokratiško valdymo kelio didžioje valstybėje. "Nors mes dabar gyvename drumstam vandeny, bet dabar nėra taip bloga, kaip prieš 20 metų. Jūs esate laisvi ir turite maisto. Mano kelionėse po Pabaltijį niekas taip nestebino manęs, kaip žmonių pažanga taip trumpu laiku, nepaisant kliūčių iš užsienių pusės. Pav., Kaunas, buvęs pasienio tvirtovės miestelis, dabar tapo pažangia laikinąja sostine. Ryga vis gražesne auga, ir tas pats Tallinn'e. Mano stipri viltis dabar yra, kaip ir seniau Paryžiuje pareikšta, kad Baltijos tautos stiprės glaudžiausiai galimoje unijoje, kurioje aš norėčiau matyti ir visą Skandinaviją. Tuomet, nežiūrint kas vyktyt šiame neramiame pasauly, jos, suvienytos, atsilaikys ir galės, poeto žodžiais, tarti "Aš esu savo likimo valdovas, aš esu savo sielos kapitonas".

Vakaro vedėjas prof. Manning savo ruožtu reikė pasigėrėjimo vakaro programa ir dvasia, dėkojo visiem dainininkam ir pranešė gavęs gražiausių sveikinimų laiškus nuo Lietuvos pasiuntinio pulk. P. Žadeikio, Latvijos-pasiuntinio Dr. A. Bilmanio, prof. J. J. Bender, ir telegramomis nuo Lietuvos pasiuntinio p. Žadeikio, ponios Matilda Spence Rowland, Lietuvos gen. konsulo pulk. Budrio, Latvijos konsulo p. R. Šillers, Estijos konsulo Dr. K. Kuusik (net dvi telegramas) ir Gdynia-Amerika Line.

Po vakarienių gražiai pasirėdžiusi publika linksmai šoko tautiškus savo tautų ir moderniškus šokius, grojant p. J. Navicko vedamam orkestrui.

Lietuvių buvo apie 50, latvių 43, estų 17.

Svečių tarpe matėsi ponai Viniškai, Jurgėlos, V-bės reikalų vedėjas J. Smitrus, Šimėnai, Augūnai, inž. K. Buivydas su ponija, A. Sinušienė, O. Kručiūnaitė, J. Trečiokienė, Serbienė, V. F. Jankauskas, Trainiai, Benderiai, K. B. Kriauciūnas ir kiti.

SLA 242 KUOPOS SUSIRINKIMAS

SLA 242 kuopos susirinkimas įvyko sekmadienį gruodžio 11 d., Amerikos Lietuvių Tautininkų Klubo patalpose, 35 Stagg St., Brooklyn, N. Y.

Susirinkimas atidarytas 10:30 val. ryte, kurį atidarė ir vedė pirmininkas X. Strumskis.

Susirinkimas giliai apsvairstė SLA Centro persikėlimą iš New Yorko miesto į Pensilvanijos valstijos bei kurį numrodomą miestą.

Buvo prieta prie balsavimo, bet kadangi buvo atsiūsta šiai kuopai per mažai balsavimams balotų (iš viso, tik buvo atsiūsta penki balotai); tai šis reikalas pasilikto atidėtas ateinančiam (susirinkimui, kuris įvyks sausio 8 d. sekmadienio ryte toje pačioje vietoje.

Sekami išrinktieji sudaro kuopos valdybą: X. Strumskis, pirmininkas; Izidorius Stans, pirm. padėjėjas; Vincas J. Vyšnius, prot. rašt.; Feliksas Morkus, finansų rašt.; Edvardas Rudnikas, izdininkas; Pranas Narvydas, organizatorius.

Sekančiame susirinkime bus labai įdomu sužinoti kaip dalykai stovės su SLA centro persikėlimo reikalu.

Prašoma visus narius atsilankyti į ateinantį susirinkimą.

Vincas J. Vyšnius,
Prot. rašt.

MĖSOS PRISTATYTOJAI STREIKAVO

Daugiau kaip 600 mėsos pristatytojų priklausantieji prie local 635 Mėsos Darbininkų Unijos išėjo į streiką perėitą pirmadienį.

Daugiau 1.000 trokų vairuotojų atstovų buvo kreiptasi į majorą LaGuardia ir valstybės Mediation Board. Susitarimų antradienio rytą streikieriai ir trokų vairuotojai grįžo į darbą.

Keturios didesnės skerdyklos ir keletą mažesnių buvo numatę streiką, kuris galėjęs užsieti kurį laiką ilgiau, ir galimas dalykas, kad mėsos kainos būtų pakilę.

Manoma skerdyklų savininkus ir uniją priversti prie konferencijos ir susitarimų.

STATYS 100 NAMŲ

Cliftone, N. J. ant Prospect Ave. manoma pastatyti 100 namų gyvenamųjų vienai šeimynai. Namai būsią pritaikinti paskutiniems statybos reikalavimams ir pasižymėsią patogumu.

Kiekvienas VIENYBĖS skaitytojas turi prisiminti savo pareigą ir savo prenumeratos mokesčių paremti diena rašio leidimą

NAUJŲ METŲ BALIUS SUTIKTUVIŲ RENGIA MOTERŲ VIENYBĖ

KNAPP MANSION SALEJE
554 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

SEŠTADIENĮ,
Gruodžio-Dec. 31

Visas pelnas skiriamas labdarybei
Ižanga \$3.50 Pradžia 8 v. v.

Gražus gimtadienio parengimas

ELIZABETH, N. J.—Perėitą sekmadienį New Jersey lietuvių tarpe buvo daug pramogų.

Štai p. Ignas Budreckis, vienas iš VIENYBĖS leidėjų perėitą sekmadienį (gruodžio 11-tą d.) sukvietė savo namuose apie 50 savo giminių ir gerų draugų. Tikslas buvo paminėti savo brolienės B. Budreckienės 50 metų gimimo sukaktuves.

Ponia B. Budreckienė yra žmona Ceprijono Budreckio, kuris yra laidotuvių direktorius Linden, New Jersey. Ji yra labai simpatinga ir gero būdo moteris ir Lindeno lietuvių tarpe yra žymi veikėja, visuomet prisideda prie visokių lietuviškų darbų ir priklauso prie daugelio vietinių organizacijų.

Ji yra priklaudus labai daug savo giminių savo motiniška širdimi, nes apie 25 metai atgal, kada jos giminės pradėjo atvykti į Ameriką, pas ją buvo pirmą sustojimo vieta. Ji visus priėmė kaip motina savo vaikus todėl ir jai sulaukus 50 metų amžiaus giminės ir draugai negalėjo jos padarytų gerų darbų pamiršti.

Parengimas buvo surengtas tik per vieną dieną, tad reikia duoti daug kredito p. Ignaciui Budreckiui už tokį greitą ir gražų surengimą. Kartais prieš mėnesį laiko būna planuojama toki parengimai ir nevisuomet taip gražiai pavyksta kaip šitas parengimas pavyko.

Ponia B. Budreckienė buvo kviesta atvykti pas Ignacą Budreckį ir kada ji įėjo vidun visų uždainavo: "Linksmą Gimtadienį." (Happy Birthday). Ji labai buvo nustebinta ir susijaudino iki ašarų...

Visi svečiai užėmė vietas prie stalo ir valgė labai skanius pietus. Laikė pietų p. Ignas Budreckis pirmas prakalbėjo ir visus susirinkusius svečius paaiškindamas dienos tikslą ir pasveikino savo brolienę p. B. Budreckienę. Toliaus buvo perstatytas A. S. Trečiokas, kaip programos vedėjas, kuris taipgi gražiai nupiešė p. B. Budreckienės veiklumą. Buvo perstatyta visa eilė kalbėtojų, kurie linkėjo p. Budreckienei ilgiausiu metų ir gerų pasiekimų jos gyvenime. Kalbas sakė sekanti: p. Salyklis, Brazaitienė, Bu-

nieko nelaukiant užrašykite populiarių ir seniausių Amerikoje tautinės minties dienraščių VIENYBĖ.

Clement Voketaitis ADVOKATAS

50 COURT STREET,
Brooklyn, N. Y.

Tel. Triangle 5-3622

165 GRAND STREET,
Tel. Evergreen 8-7179

Angliai! Angliai!

Pirkite Anglius Dabar!

LISAUSKO ANGLIŲ CO.

335 Union Avenue,
Nes kainos nuo spalio 1 d.
pabrangs.

Telefonuokite tuojau
Evergreen 7-7550
Brooklyn, N. Y.

VINCAS J. DAUNORA
APTEIKORIS

TIKRA LIETUVIŠKA
APTEIKA
LIETUVIS PAS LIETUVI

229 BEDFORD AVE.
KAMPAS NORTH 42ND GATVĖS
BROOKLYN, NEW YORK

SALDAINIŲ KRAUTUVĖ

Didelis pasirinkimas geriausių saldainių dėžėse iš Amerikos. Taip pat galite gauti saldainių ir iš LIETUVOS

Namie gaminti ledai (Ice Cream)

Geriausi užkandžiai

ALUS IS KRANO IR BONKUTEMIS

JUOZAS GINKUS

495 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
EVERGREEN 4 7142

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MATTHEW P. BALLAS

(BILIAUSKAS)

660 Grand St., Brooklyn, N. Y.

NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKUSKAS)

423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.

Tel. EVERgreen 7-4335 Kopyčia Laidotuviems

ESTATE of A. J. VALANTIEJUS

T. FRED LEFEVRE, Manager

54-41 72nd STREET, MASPETH, L. I., N. Y.

Telephone NEWton 9-4464 & Michigan 2-1717

BARRY P. SHALINS

(SALINSKAS)

84-02 Jamaica Ave., Brooklyn, N. Y.

Tel. Virginia 7-4499 Kopyčia Laidotuviems

JUOZAS GARSVA

231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

KOPYGIOS LAIDOTUVĖMS

Tel. EVERgreen 8-9770

Phone STagg 2-0783 Night HAVemeyer 8-1158

JOSEPH LE VANDA

NOTARY PUBLIC

337 UNION AVENUE, BROOKLYN, N. Y.

Visi tie laidotuvių direktoriai išnuomuoja automobilius įvairiems reikalams

TARZANAS DRĀSUOLIS

48. Mariute, daktarė Brooks ir Boba laukiniai sargai nuvedė uždaryti į kalėjimą, o klastingasis Jeffas pasiliko pasitarti su Kagunda, kaip sugauti Tarzaną. "Aš su mergina turiu išėiti iš čia taip, kad išrodytų, jog aš slaptai pabėgau. Kitaip mes negalėsime prisivilioti Tarzano, Supranti?"

Paskui šis persimetėlis baltasis įkalbėjo Kagundai duoti jam šautuvą, kurį buvo laukiniai atėmė iš nesėjų. Jis aiškino: "Aš bandysiu atvesti tau Tarzaną gyvą, bet gal jūt... jį užmušti, dėl to šautuvas man reikalingas". Kagunda džiaugėsi: "Gyvą, ar negyvą, tik duok man jį".

Kuomet šie du nedorėliai tarėsi apie jo suėmimą, Tarzanas skubiai artinosi į Zambės kaimą. Jis buvo pasiryžęs nepaisyti nei pavojaus gyvybei, kad tik išgelbėti... kartu su Jeffa, kuris dabar buvo jo slaptas priešas. Paskui Tarzaną sekė ir Nkima, nuolat ragindama jį neiti.

Atėjo naktis, Tarzanas išlipo iš medžių irėjo žeme. Apie vidurnaktį jis priėjo prie Zambės kaimo, kur buvo rengiami jam spąstai, nors apie tą Tarzanas... klausėsi ir apžiūrėjo kaimą iš tolo. Staiga iš kaimo pasigirdo didžiausią triukšmą, rikimai ir šūksniai.

Kas bus toliau — žiūrėkite kitame VIENYBĖS numeryje